

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“АДМІНІСТРАТИВНА СИСТЕМА”
(для магістрів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено доцентом кафедри адміністративного менеджменту
Н. Г. Чайкою

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного менеджменту
та управління навчальним закладом (протокол № 5 від 28.05.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чайка Н. Г. Навчальна програма дисципліни “Адміністративна система”
(для магістрів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. — 23 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Адміністративна система”, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2009
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс “Адміністративна система” належить до дисципліни “Державне управління” і є окремою навчальною дисципліною освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю “Адміністративний менеджмент” з напрямку “Специфічні категорії” за вибором Міжрегіональної Академії управління персоналом.

Теоретичний матеріал навчальної програми покликаний допомогти сформувати знання про цілісну систему управління державою, притаманною їй організаційною та функціональною структурами, ґрунтується на знаннях про функції, політику держави в умовах громадянського суспільства та, згідно із сучасною нормативно-правовою базою, суттєво доповнює вивчення таких предметів, як політологія, право, економіка тощо.

Мета курсу — формування у студентів знань про управління, як функцію держави з притаманними їй адміністративною системою органів, що покликана реалізовувати цілі та завдання державного управління за умов ринкових трансформацій; формувати теоретичні знання та практичні навички з питань організації діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування.

До основних **завдань** вивчення дисципліни належать такі:

- оволодіти знаннями щодо законодавчого і нормативного регулювання діяльності органів адміністративної системи держави, зокрема з питань децентралізації і адміністративного реформування на різних рівнях управління;
- сформувати глибоке уявлення про взаємодію органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування щодо виконання завдань і функцій демократичної, правової держави, аж до вирішення питань місцевого значення.

У результаті вивчення курсу студенти повинні *знати*:

- конституційні засади побудови апарату державного управління в Україні;
- структури державного управління та органів державної виконавчої влади;
- статус та функції центральних і місцевих органів виконавчої влади та управління;
- концептуальні положення про організацію роботи органів виконавчої влади, місцевого самоврядування;

- засади реформування організаційних структур державного управління на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях та в основних сферах народного господарства;
- позитивний зарубіжний і вітчизняний досвід побудови систем державного управління;

вміти:

- використовувати у практичній діяльності знання про статус і функції органів державної влади різних рівнів;
- класифікувати заклади органів державного управління за певними критеріями;
- аналізувати типи структур органів державного управління;
- застосовувати системні знання в галузі державного управління під час професійної діяльності;
- володіти базовими навичками розроблення і запровадження заходів, скерованих на удосконалення організації і підвищення ефективності діяльності органів виконавчої влади і місцевого самоврядування;
- орієнтуватися на сучасні світові взірці публічного адміністрування, вміти запроваджувати передові системи адміністрування відповідно до вітчизняного менталітету та регіональних умов.

Основними організаційними формами вивчення курсу “Адміністративна система” є лекції, семінарські заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота та контрольні заходи — колоквіум, контрольна робота (для студентів заочної форми навчання), іспит.

Для засвоєння слухачами навчального матеріалу можуть використовуватися самостійні завдання: підготовка рефератів, виконання графічних робіт (побудова схем функціональної структури управління, побудова схем комунікаційних процесів, комунікаційних зв’язків тощо); індивідуальне виконання навчальних завдань, які за змістом наближені до попередньої професійної діяльності, тощо.

Самостійна робота передбачає вивчення матеріалів підручників, навчальних і методичних посібників, опрацювання законодавчих та нормативних актів, монографій, статей періодичних видань, підготовку пропозицій з питань вдосконалення управління тощо.

Навчальний план курсу включає проведення колоквіуму з метою контролю засвоєння теоретичного матеріалу. В основу його проведення покладено питання, відповіді на які дозволяють об’єктивно оціни-

ти ступінь оволодіння слухачами основними положеннями побудови адміністративних систем демократичних країн світу.

Іспит є підсумковою формою контролю рівня засвоєння навчального матеріалу. В його основу покладено комплекс запитань і завдань, що забезпечують перевірку та оцінку знань і умінь, засвоєних слухачами в процесі вивчення нормативних положень побудови адміністративного апарату держави.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна “Адміністративна система” органічно пов'язана із викладанням дисциплін “Теорія організації”, “Менеджмент організації”, вивчається паралельно та доповнює дисципліну “Теоретичні засади державного управління”, має передувати вивченню дисциплін “Адміністративний менеджмент”, “Стратегічний менеджмент”, “Ситуаційний менеджмент”.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

“АДМІНІСТРАТИВНА СИСТЕМА”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні аспекти державної адміністративної системи
1	Апарат державного управління: понятійно-термінологічна характеристика організації та діяльності
2	Організаційна структура апарату державного управління
3	Структури адміністративних апаратів за умов демократії
	Змістовий модуль II. Державна адміністративна система України
4	Конституційні засади побудови структур державного управління в Україні
5	Система органів державної влади в Україні
6	Конституційне закріплення інституту президента України та його місце в реалізації державної влади
7	Кабінет Міністрів України — вищий орган в системі органів виконавчої влади
8	Центральні органи виконавчої влади

9	Місцеві органи виконавчої влади
10	Органи місцевого самоврядування, їх особлива роль у державному управлінні
11	Державна служба в Україні: теоретичні засади
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“АДМІНІСТРАТИВНА СИСТЕМА”

Змістовий модуль І. Теоретико-методологічні аспекти державної адміністративної системи

Тема 1. Апарат державного управління: понятійно-термінологічна характеристика організації та діяльності

1. Апарат державного управління як система органів виконавчої влади.
2. Класифікація органів виконавчої влади.
3. Компетенція органів виконавчої влади: питання теорії.
4. Механізм виконавчої влади: поняття і складові елементи.

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

Тема 2. Організаційна структура апарату державного управління

1. Організаційна структура управління та її типи.
2. Організаційна структура адміністративної системи.
3. Світові підходи до створення структури системи управління.
4. Організаційна структура державного органу.

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

Тема 3. Структури адміністративних апаратів за умов демократії

1. Загальні ознаки сучасних систем публічних адміністрацій.

2. Основні структурні складові адміністративних апаратів демократичних, правових держав.
3. Правові засади публічного адміністрування.
4. Передбачуваність публічного адміністрування.

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

Змістовий модуль II. Державна адміністративна система України

Тема 4. Конституційні засади побудови структур державного управління в Україні

1. Конституція України про гілки влади в Україні.
2. Загальна характеристика державного управління в Україні.
3. Функції Верховної Ради України у здійсненні державного управління.
4. Роль допоміжного апарату у здійсненні державного управління

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

Тема 5. Система органів державної влади в Україні

1. Система органів державної влади.
2. Склад законодавчої, виконавчої та судової влади.
3. Загальна характеристика системи органів виконавчої влади, класифікація структурних підрозділів.
4. Управлінські зв'язки в системі органів виконавчої влади.

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

Тема 6. Конституційне закріплення інституту президента України та його місце в реалізації державної влади

1. Конституційне закріплення інституту президента України.
2. Президент України та виконавча влада.
3. Виключність повноважень Президента України.

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

Тема 7. Кабінет Міністрів України – вищий орган в системі органів виконавчої влади

1. Місце Кабінету Міністрів України в адміністративній системі країни.
2. Основні функції та повноваження Кабінету Міністрів України.
3. Формування складу Кабінету Міністрів України.
4. Повноваження прем'єр-міністра та віце-прем'єр-міністрів України.

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

Тема 8. Центральні органи виконавчої влади

1. Система центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ) в Україні.
2. Міністерства України та їх повноваження.
3. Державні комітети (державні служби) України: статус, функції.
4. Порядок формування та структура інших центральних органів виконавчої влади.
5. Відповідальність ЦОВВ та їх акти.

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

Тема 9. Місцеві органи виконавчої влади

1. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.
2. Організація та правовий статус місцевих органів виконавчої влади.
3. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади.
4. Обласні та районні державні адміністрації, їх статус і повноваження.
5. Внутрішньоорганізаційна діяльність МДА.

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

Тема 10. Органи місцевого самоврядування, їх особлива роль у державному управлінні

1. Співвідношення державного управління та місцевого самоврядування: концептуальний підхід.
2. Суспільно-географічне макрорайонування і адміністративно-територіальний устрій України.
3. Система місцевого самоврядування в Україні.
4. Зміст, місце і роль регіонального управління у загальній системі державного управління.

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

Тема 11. Державна служба в Україні: теоретичні засади

1. Інститут державної служби: поняття і зміст.
2. Законодавче регулювання державної служби.
3. Особливості та принципи державної служби.
4. Соціальний характер державної служби.

Література [9; 13; 18; 20; 22; 25; 28; 32; 33; 37; 47; 50; 67; 73]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Апарат державного управління як система органів виконавчої влади.
2. Правові та неправові форми державного управління.
3. Унітарна та федеративна організація державного управління.
4. Механізм виконавчої влади: поняття і складові елементи.
5. Організація як функція і система управління.
6. Компетенція органів виконавчої влади: питання теорії.
7. Світові підходи до створення структури системи управління.
8. Фактори, що визначають побудову структури адміністративної системи.
9. Організаційна структура адміністративної системи України.
10. Основні структурні складові адміністративних апаратів демократичних, правових держав.
11. Веберовська модель раціональної бюрократії в контексті сучасних вимог.
12. Конституційні засади побудови структур державного управління в Україні.

13. Конституційні засади співвідношення законодавчої та виконавчої гілок державної влади в Україні.
14. Функції Верховної Ради України у здійсненні державного управління.
15. Сутність і завдання законодавчої, виконавчої та судової гілок влади в Україні.
16. Інститут президента України та його місце в реалізації державної влади.
17. Кабінет Міністрів України — вищий орган в системі органів виконавчої влади.
18. Повноваження прем'єр-міністра та віце-прем'єр-міністрів України.
19. Система центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ) в Україні.
20. Міністерства України та їх повноваження.
21. Взаємовідносини Кабінету Міністрів України з центральними органами виконавчої влади.
22. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.
23. Організація та правовий статус місцевих органів виконавчої влади.
24. Обласні та районні державні адміністрації, їх статус і повноваження.
25. Політичні аспекти діяльності місцевих адміністрацій.
26. Співвідношення державного управління та місцевого самоврядування в Україні.
27. Система місцевого самоврядування в Україні.
28. Зміст, місце і роль регіонального управління у загальній системі державного управління.
29. Законодавче регулювання державної служби.
30. Система державної служби в Україні та її види.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи відповідно до навчального плану курсу сприятиме оволодінню студентами теоретичними та прикладними знаннями, засвідчить їх засвоєння і у майбутньому сприятиме

впровадженню теоретичних положень у практичну діяльність за умов ринкових трансформацій в українському суспільстві.

Метою контрольної роботи є забезпечення самостійного вивчення, поглиблення та засвоєння знань з дисципліни “Адміністративна система”, ознайомлення з методами та зарубіжним досвідом структури органів державного управління, з’ясування особливостей і напрямів державних реформ, що здійснюються з метою демократизації державного управління.

У контрольній роботі слід ґрунтовно розкрити сутність теми, з залученням літератури, список якої додається.

До здачі екзамену студенти допускаються тільки після співбесіди щодо суті питань, висвітлених у контрольній роботі, та після її зарахування викладачем.

Виконання контрольної роботи базується на вивченні теорії державного управління, законодавчого поля України щодо організації та функціонування адміністративної системи країни, зарубіжного досвіду, спеціальної літератури, включаючи періодичні видання, з теми контрольної роботи. При цьому студент повинен провести цілеспрямований відбір спеціальної наукової літератури та необхідних нормативних документів у бібліотеці МАУП, а також у ЦНБ ім. В. І. Вернадського і у Парламентській бібліотеці.

Контрольна робота повинна бути оформлена на аркушах паперу формату А4 відповідно до вимог ДОСТУ. На титульній сторінці необхідно вказати прізвище, ім’я та по батькові студента, курс, групу і спеціальність, а також домашню адресу та контактний телефон.

Робота повинна бути надрукована, обов’язково містити перелік використаної літератури в алфавітному порядку відповідно до діючих вимог.

Посилання на першоджерела необхідно подавати в тексті контрольної роботи у квадратних дужках. Так, посилання [7, с. 44–45] свідчить, що 7 — це порядковий номер джерела, позначеного у списку літератури, а 44–45 — сторінки із вказаного джерела.

Обсяг контрольної роботи не має перевищувати 15 сторінок, набраних 14 шрифтом через 1,5 інтервала. При цьому слід мати на увазі, що головною вимогою до контрольної роботи є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

Наприкінці студент обов’язково повинен поставити підпис та дату завершення виконання контрольної роботи.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Основні ознаки загальної системи “держави”.
2. Характерні ознаки державної влади як основного атрибуту державно-владного механізму.
3. Апарат державного управління як система органів виконавчої влади.
4. Основні властивості системи управління, характерні для органів виконавчої влади.
5. Класифікація органів виконавчої влади.
6. Компетенція органів виконавчої влади: питання теорії.
7. Механізм виконавчої влади: поняття і складові елементи.
8. Сутнісні особливості державного управління виконавчо-розпорядчого характеру.
9. Поєднання системного, структурного та функціонального підходів при визначенні апарату державного управління.
10. Організаційна структура управління та її типи.
11. Організаційна структура адміністративної системи.
12. Світові підходи до створення структури системи управління.
13. Організаційна структура державного органу.
14. Державний орган і його правовий статус.
15. Типи організаційних структур держуправління.
16. Фактори, що визначають побудову структури адміністративної системи.
17. Загальні ознаки сучасних систем публічних адміністрацій.
18. Основні структурні складові адміністративних апаратів демократичних, правових держав.
19. Правові засади публічного адміністрування.
20. Передбачуваність публічного адміністрування.
21. Веберовська модель раціональної бюрократії в контексті сучасних вимог.
22. Загальні структурні особливості адміністративних апаратів демократичних держав.
23. Відкритість і прозорість публічного адміністрування.
24. Підконтрольність і підзвітність публічної адміністрації.
25. Особливості зв'язків між громадянами та державою за умов демократії і панування бюрократії.
26. Особливості зв'язків між громадянами, державою та політичними партіями і суспільними організаціями.

27. Види суб'єктів виконавчої влади.
28. Конституція України про гілки влади в Україні.
29. Загальна характеристика державного управління в Україні.
30. Функції Верховної Ради України у здійсненні державного управління.
31. Роль допоміжного апарату у здійсненні державного управління.
32. Система органів державної влади в Україні.
33. Склад законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні.
34. Загальна характеристика системи органів виконавчої влади, класифікація структурних підрозділів.
35. Управлінські зв'язки в системі органів виконавчої влади в Україні.
36. Конституціональна характеристика державного управління в Україні.
37. Сутність і завдання законодавчої, виконавчої та судової гілок влади в Україні.
38. Конституційне закріплення інституту президента України.
39. Конституційний статус Президента та його місце у політичній системі України.
40. Президент України та виконавча влада.
41. Виключність повноважень Президента України.
42. Місце Кабінету Міністрів України в адміністративній системі країни.
43. Принципи діяльності Кабінету Міністрів України.
44. Сутність процедури формування Кабінету Міністрів.
45. Основні функції та повноваження Кабінету Міністрів України.
46. Формування складу Кабінету Міністрів України.
47. Повноваження прем'єр-міністра та віце-прем'єр-міністрів України.
48. Кабінет Міністрів України: структура і компетенція.
49. Відповідальність Кабінету Міністрів України.
50. Урядова нормотворчість.
51. Система центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ) в Україні.
52. Організація, правовий статус та функції центральних органів виконавчої влади.
53. Міністерства України та їх повноваження.

54. Державні комітети (державні служби) України: статус, функції.
55. Порядок формування та структура інших центральних органів виконавчої влади.
56. Відповідальність ЦОВВ та їх акти.
57. Функції ЦОВВ у системі виконавчої влади України.
58. Структура та порядок формування ЦОВВ.
59. Функціональні повноваження міністерств.
60. Взаємовідносини Кабінету Міністрів України з центральними органами виконавчої влади.
61. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.
62. Організація та правовий статус місцевих органів виконавчої влади.
63. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади
64. Обласні та районні державні адміністрації, їх статус та повноваження.
65. Внутрішньоорганізаційна діяльність МДА.
66. Структура МДА та порядок їх формування.
67. Акти МДА: види, процедури прийняття; відповідальність МДА.
68. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків.
69. Діюча модель місцевого самоврядування в Україні.
70. Співвідношення державного управління та місцевого самоврядування: концептуальний підхід.
71. Сучасна державна політика України щодо розвитку місцевого самоврядування.
72. Територіальна громада як основна ланка системи самоврядування.
73. Суспільно-географічне макрорайонування і адміністративно-територіальний устрій України.
74. Зміст, місце і роль регіонального управління у загальній системі державного управління.
75. Основні об'єкти державного регулювання територіального розвитку.
76. Основні напрями регіональної політики.
77. Сутність парадигми регіональної цілісності регіону.
78. Напрями та засоби реалізації регіональної політики.

79. Інститут державної служби: поняття і зміст.
80. Законодавче регулювання державної служби.
81. Особливості та принципи державної служби як соціального інституту.
82. Соціальний характер державної служби.
83. Теоретичні основи державної служби.
84. Система державної служби та її види.
85. Цілі та функції державної служби.
86. Система професійного навчання державних службовців.
87. Державна служба як інструмент реалізації державної політики.
88. Поняття правового статусу державного службовця. Особливості трудового статусу державних службовців.
89. Обмеження, пов'язані з перебуванням на державній службі.
90. Особливості служби в органах місцевого самоврядування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Авер'янов В. Б., Алексеєнко І. В., Андреев С. С., Антоненко В. Г., Антонюк О. В.* Політологічний енциклопедичний словник / НАН України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького; Укр. асоц. політологів / Ю. С. Шемшученко (відп. ред.), В. П. Горбатенко (упоряд.). — 2-ге вид., допов. і переробл. — К.: Генеза, 2004. — 735 с.
2. *Административное право Украины: Учебник / Ред. С. В. Кивалов* — Харьков: Одиссей, 2004. — 880 с.
3. *Адміністративне право України: Академ. курс: У 2 т.: Підручник.* — Т. 1: Загальна частина. — К.: Юрид. думка, 2004. — 584 с.
4. *Аналітичні записки з розробки напрямів державної політики / Укр. акад. держ. упр. при Президентові України; Центр дослід. адм. реформи / Уклад.: В. Є. Романов, О. І. Кілієвич.* — К.: Вид-во УАДУ, 2001. — 234 с.
5. *Англерид Т., Андерсен А., Артим І. О., Кальюранд Р., Дегтяр А. К.* Оцінювання державних політики та програм: Методичні вказівки до вступного курсу з оцінювання — теорія і практика: Посіб. для викл. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. — К., 2003. — 152 с.

6. *Андресюк Б. П.* Місцеве самоврядування в сучасній Україні: проблеми і перспективи / НАН України; Ін-т нац. відносин і політології. — К.: Інфор.-вид. центр, 1997. — 222 с.
7. *Бандурка О. М., Греченко В. А.* Влада в Україні на зламі другого і третього тисячоліть / Ун-т внутр. справ. — Харків, 2000. — 304 с.
8. *Барановська Н. П., Верстюк В. Ф., Віднянський С. В., Герасимчук М. С., Горбик В. О.* Україна: утвердження незалежної держави (1991–2001) / В. М. Литвин (відп. ред.). — К.: Альтернативи, 2001. — 703 с.
9. *Барчук Г. І., Колодій А. М., Халюк С. О.* Реформування політичної системи в Україні: актуальні питання: Наук. огляд / Нац. акад. внутр. справ України. — К., 2003. — 63 с.
10. *Бебик В. М.* Політичний маркетинг і менеджмент / Межрегіон. акад. упр. персоналом. — К., 1996. — 144 с.
11. *Безродний Є. Ф., Ковальчук Г. К., Масний О. С.* Світова класична думка про державу і право: Навч. посіб. — К.: Юрінком Інтер, 1999. — 397 с.
12. *Босарт Д.* Державна служба у країнах-кандидатах до вступу до ЄС: нові тенденції та вплив інтеграційного процесу / Д. Босарт, К. Деммке; Пер. з англ. О. М. Шаленко. — К.: Міленіум, 2004. — 128 с.
13. *Бостан С. К., Тимченко С. М.* Державне право зарубіжних країн: Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2005. — 504 с.
14. *Веймер Д. Л., Вайнінг Е. Р.* Аналіз політики: концепції, практика / Пер. з англ. І. Дзюби, А. Олійника; Наук. ред. О. Кілієвич. — К.: Основи, 1998. — 654 с.
15. *Виконавче провадження в Україні: Актуальні питання / І. Ніколаєв та ін.* — К., 2004. — 80 с.
16. *Войтович Р. В.* Ідеологія, технологія та стиль у державному управлінні: Навч.-метод. посіб. — К.: Вид-во НАДУ, 2003. — 197 с.
17. *Воронкова В. Г.* Менеджмент в державних організаціях: Навч. посіб. — К.: Професіонал, 2004. — 256 с.
18. *Воронкова В. Г.* Муніципальний менеджмент: Навч. посіб. — К.: Професіонал, 2004. — 256 с.
19. *Воронько О. А.* Керівні кадри: державна політика та система управління: Навч. посіб. — К.: УАДУ, 2000. — 156 с.
20. *Гелей С., Рутар С., Кендус О.* Політико-правові системи світу: Навч. посіб. — Львів: Вид-во Львів. комерц. акад., 2002. — 224 с.

21. *Глазунова Н. И.* Государственное управление как система / Гос. ун-т упр.; Ин-т гос. и муницип. упр. — М., 2001. — 373 с.
22. *Гнилорыбов В. В., Тихонов В. Н.* Государственное строительство и местное самоуправление в Украине: Учеб. пособие / Восточно-укр. нац. ун-т им. В. Даля. — Луганск, 2004. — 375 с.
23. *Говлет М., Рамеш М.* Дослідження державної політики: цикли та підсистеми політики / Пер. з англ. О. Рябова. — Львів: Кальварія, 2004. — 264 с.
24. *Головатий М. Ф.* Політичний менеджмент: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2005. — 264 с.
25. *Горлов А. Ф., Королюк В. О., Лавренко С. І., Шевчук Ю. В.* Еволюція влади. — К., 2005. — 208 с.
26. *Государственная* политика и управление. — Ч. 1: Концепции и проблемы государственной политики и управления / Под ред. Л. В. Сморгунова. — М.: РОССПЭН, 2006. — 384 с.
27. *Государственная* служба (комплексный подход): Учеб. пособие / Ред. А. В. Оболенский. — 2-е изд. — М.: Дело, 2000. — 440 с.
28. *Грибанова Г. И.* Местное самоуправление в Западной Европе: Сравнительный анализ политико-социол. аспектов. — СПб., 1998. — 206 с.
29. *Данн Вільям Н.* Державна політика: вступ до аналізу: Підручник / Пер. з англ. Г. Є. Краснокутського. — Одеса, 2005. — 502 с.
30. *Державна* політика: аналіз та впровадження в Україні: Конспект лекцій. — К.: УАДУ, 2002. — 80 с.
31. *Державна* служба в Україні / Ред. Н. Р. Ковальський. — К.: Юрінком Інтер, 2002. — 351 с.
32. *Державне* управління та державна служба: Словник-довідник / Уклад. О. Ю. Оболенський. — К.: КНЕУ, 2005. — 480 с.
33. *Державне* управління, державна служба і місцеве самоврядування: Монографія / Ред. О. Ю. Оболенський. — Хмельницький: Поділля, 1999. — 570 с.
34. *Державне* управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми: Монографія / Ред. В. М. Князев. — К.: Міленіум, 2003. — 320 с.
35. *Дідівська Л. І., Головка Л. С.* Державне регулювання економіки: Навч. посіб.: 5-те вид., стереотип. — К.: Знання, 2006. — 213 с.
36. *Желюк Т. Л.* Державна служба: Навч. посіб. — К.: Професіонал, 2005. — 576 с.

37. *Іванова Т. В.* Організація місцевого самоврядування в Україні: Навч. посіб. — К.: Професіонал, 2005. — 112 с.
38. *Ківалов С. В.* Державна служба в Україні: Підручник / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла. — Одеса: Юрид. літ-ра, 2003. — 368 с.
39. *Кілієвич О.* Англо-український глосарій термінів і понять з аналізу державної політики та економіки. — К.: Основи, 2003. — 510 с.
40. *Коваленко М. А., Кругла Н. А., Радванська Л. М., Швороб-Херсон Г. М.* Регіональний менеджмент: Навч. посіб. — Херсон: Олді-плюс, 2004. — 304 с.
41. *Конституція* України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. — К., 1997. — 38 с.
42. *Контек Тед.* Етика державного службовця: Американська модель. — Львів: Тов-во Лева, 1999. — 24 с.
43. *Куйбіда В. С.* Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування: Монографія. — К.: МАУП, 2004. — 432 с.
44. *Логунова М. М.* Концептуальні засади теорії політики: Навч. посіб. — К.: УАДУ, 1999. — 158 с.
45. *Малиновський В. Я.* Державна служба: теорія і практика: Навч. посіб. — К.: Атіка, 2003. — 160 с.
46. *Науково-практичний* коментар до законів України "Про державну виконавчу службу", "Про виконавче провадження" / В. Б. Авер'янов, Л. К. Горбунова, В. В. Комаров та ін.; Ред. О. В. Лаврінович. — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 320 с.
47. *Оболєнський О. Ю.* Державна служба: Підручник. — К.: КНЕУ, 2006. — 472 с.
48. *Ольшанський Д. В., Пеньков В. Ф.* Політичний консалтинг. — СПб.: Питер, 2005. — 448 с.
49. *Пал Л. А.* Аналіз державної політики / Пер. з англ. І. Дзюби. — К.: Основи, 1999. — 422 с.
50. *Права людини та підзвітність органів влади в Україні* / Ред. Ю. Саєнко. — К.: Фоліант, 2003. — 184 с.
51. *Про Концепцію* розвитку законодавства про державну службу в Україні: Указ Президента України від 20 лют. 2006 р. № 140/2006 // Вісн. держ. служби України. — 2006. — № 1. — С. 41–44.
52. *Програма* розвитку державної служби на 2005–2010 роки // Вісн. держ. служби України. — 2004. — № 2. — С. 67–80.
53. *Рєбкало В. А., Шкляр Л. Є.* Політичні інститути у процесі реформування системи влади: Навч.-метод. посіб. — К.: Міленіум, 2003. — С. 46–62.

54. *Ребкало В. А.* Культура державного управління: організаційний аспект: Монографія. — К.: УАДУ, 1998. — 144 с.
55. *Регіональна політика в країнах Європи: Уроки для України / За ред. С. Максименко.* — К.: Логос, 2000. — 72 с.
56. *Регіональний менеджмент: Навч. посіб. / М. А. Коваленко, Н. А. Кругла, Л. М. Радванська, Г. М. Швороб-Херсон.* — Херсон: Олді-плюс, 2004. — 304 с.
57. *Регіони України: Проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку: Монографія / Ред. З. С. Варналій.* — К.: Знання України, 2005. — 489 с.
58. *Рудакевич М.* Етика державних службовців: Монографія. — К.: НАДУ, 2003. — 360 с.
59. *Скакун О. Ф.* Теория государства и права (энциклопедический курс): Учебник. — Харьков: Эспада, 2005. — 840 с.
60. *Соціальне управління: Курс лекцій. / Авт. кол. В. П. Вернигорова и др.; Ред. В. С. Карпичев и др.* — М.: РАГС, 2000.— 440 с.
61. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. — К.: Основи, 2002. — 750 с.
62. *Уткін Э. А., Денисов А. Ф.* Государственное и региональное управление: Учеб. пособие. — М.: Экмос, 2002. — 320 с.
63. *Фіолевський Д., Лобанцев С., Мезенцев Є.* Державна виконавча служба в Україні: Навч. посіб. — К.: Алерта, 2004.— 564 с.
64. *Чиркин В. Е.* Государственное управление: Элементарный курс. — М.: Юрист, 2002. — 320 с.
65. *Эффективность государственного управления: Пер. с англ. / Общ. ред. С. А. Батчикова, С. Ю. Глазьева.* — М.: Фонд “За эконом. грамотность”; Рос. эконом. журн.; Изд-во АО “Консалт-банкир”, 1998. — 848 с.

Додаткова

66. *Актуальні проблеми державного управління процесами європейської та євроатлантичної інтеграції: Наук.-інформ. зб. / Нац. центр з питань євроатлантичної інтеграції України / В. П. Горбулін (заг. ред.).* — К.: Євроатлантикінформ, 2005. — 248 с.
67. *Актуальні проблеми реалізації Україною стратегічного курсу на європейську і євроатлантичну інтеграцію: громадська думка та експертні оцінки: Наук.-інформ. зб. / Нац. центр з питань*

- євроатлант. інтеграції України / В. П. Горбулін (заг. ред.). — К.: Євроатлантикінформ, 2005. — 256 с.
68. *Амосов Н. М.* Идеология для Украины. — К.: DEMID, 1997. — 36 с.
69. *Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень: Зб. док. і матеріалів / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; Центр дослід. адміністр. реформи / Уклад. О. І. Кілієвич, В. В. Тертичка.* — К., 2004. — 210 с.
70. *Антонова О. В.* Середовище вироблення державної політики (теоретико-методологічні аспекти): Автореф. ... канд. наук з держ. упр. — Дніпропетровськ, 2005. — 20 с.
71. *Балан С. В.* Співвідношення політичної та конституційно-правової відповідальності у здійсненні державної влади: Автореф. ... канд. політ. наук / НАН України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. — К., 2007. — 20 с.
72. *Баштанник В. В.* Державне управління в системі владно-партійної взаємодії: Автореф. ... канд. наук з державного управління / Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. — К., 2002. — 20 с.
73. *Бевз Т. А.* Українська державність: ідеологія, політика, практика: Система народоправства у теоретичних концепціях Н. Григорієва. — К.: ІПіЕНД, 2004. — 247 с.
74. *Булаков О. Н.* Особенности реализации законодательной функции Советом Федерации и верхними палатами европейских государств // Гос-во и право. — 2004. — № 7. — С. 90–95.
75. *Вюртемберг Т.* Тенденції розвитку реорганізації парламентаризму в Європі // Парламентаризм в Україні: Теорія і практика: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 10-й річниці з Дня проголошення незалежності України та 5-й річниці з Дня прийняття Конституції України, 26 черв. 2001 р. — К., 2001. — С. 45–55.
76. *Гілко В. І., Кормич Л. І., Гансова Е. А.* Соціальні орієнтири державної політики. Діагностика соціального розвитку Одеського регіону / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; Одеськ. регіон. ін-т держ. упр. — Одеса, 2005. — 376 с.
77. *Грбовський С.* Державне утвердження України у другій половині ХХ століття / Укр. федер. кредитна спілка "Самопоміч" м. Нью-Йорка; Координац. ком. допомоги Україні (США); Центр

"Українознавство" Тов-ва "Знання" України. — К.: Знання України, 2002. — 78 с.

78. *Державне управління в умовах інтеграції України в Європейський Союз: Матеріали наук.-практ. конф. / За заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева.* — К.: УАДУ, 2002. — 392 с.
79. *Єрмолаєв В. М., Козаченко А. І.* Органи влади і управління Української держави (друга половина XVII — XVIII ст.): Навч. посіб. — Харків: Право, 2002. — 176 с.
80. *Історія України XX — початку XXI століття: Навч. посіб./ П. П. Папченко, Н. П. Барановська, С. С. Падалка та ін.* — К.: Знання, 2004. — 582 с.
81. *Корж І.* Класифікація посад секретаріату комітету парламенту України: порівняльно-правовий аналіз // Вісн. держ. служби України. — 2006. — № 1. — С.21–26.
82. *Лафитський В. И.* Конституционные основы федерализма в США // Журн. рос. права. — 2007. — № 3. — С. 116–127.
83. *Леліков Г.* Державна служба України: концепція побудови і функціонування // Вісн. держ. служби України. — 2003. — № 2. — С.9–17.
84. *Линьок К.* До проблеми нелінійності як визначальної характеристики державної ієрархії // Упр. сучасним містом. — 2002. — № 10–12. — С. 31–39.
85. *Машиновський В.* Територіальні управління державної служби: проблеми становлення і перспективи розвитку // Вісн. держ. служби України. — 2006. — № 2. — С.47–51.
86. *Манжула А.* Державна служба в органах місцевого (адміністративно-державного) управління // Підприємництво, госп-во і право. — 2003. — № 2. — С.55–57.
87. *Молчанова Ю.* Ефективність управлінської діяльності в системі державної служби: соціально-психологічний аспект // Вісн. Нац. Акад. держ. упр. при Президентові України — 2005. — № 1. — С.427–434.
88. *НаGREбецька І.* Державна служба: європейські принципи і наші реалії // Уряд. кур'єр. — 2006. — 5 квіт. — С. 4.
89. *НаGREбецька І.* Держслужба: системні проблеми адміністративної спроможності // Уряд. кур'єр. — 2007. — 8 черв. — С. 5.
90. *Наєнко В.* Державна служба: системний підхід // Вісн. Нац. Акад. держ. упр. при Президентові України. — 2004. — № 3. — С. 169–175.

91. Олуйко В. Державна служба як механізм державного управління у громадянському суспільстві // Упр. сучасним містом. – 2004. – № 7–9. – С. 64–70.
92. Олуйко В., Саєнко В. Зарубіжний досвід організації державної служби // Вісн. держ. служби України. – 2004. – № 3. – С.34–39.
93. Олуйко В. Державний управлінець: Анфас і профіль // Віче. – 2003. – № 12. – С. 34–37.
94. Орленко В. І., Орленко В. В. Історія держави і права України: Посібник. – К., 2006. – 164 с.
95. Пильгун Н. Становлення і розвиток принципу поділу влади у конституційному праві США // Вісн. Конституц. суду України. – 2007. – № 1. – С. 81–90.
96. Світова практика розпуску парламенту // Україна – business. – 2007. – № 14. – С. 1.
97. Серьогін С. Гончарук Н. Формування якостей керівника у державному управлінні // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 2003. – № 3. – С.137–146.
98. Тертичка В. Аналіз державної політики: перспективи становлення повноправної науково-навчальної дисципліни в Україні // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – 2003. – № 1. – С.58–66.
99. Філософія політики: Хрестоматія: У 4 т. / Авт.–упоряд.: В. П. Андрущенко та ін. – К.: Знання України, 2003. – Т. 1. – 364 с.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни	
“Адміністративна система”	5
Зміст дисципліни	
“Адміністративна система”	6
Теми контрольних робіт	9
Методичні вказівки до виконання контрольної роботи.....	10
Питання для самоконтролю.....	12
Список літератури	15

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *О. М. Коваленко*
Комп’ютерне верстання *О. А. Варваріна*

Зам. № ВКЦ-4175

Формат 60 84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Тираж 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*